ԱԼԹԱՆՃԸ ՍԷՆԷ–ՆՈՒՄԷՐՕ–248–ՃՈՒՄԱՆ ԷՐԹԷՍԻ–21–ՅՈՒՆԻՍ–1858

ՍԷՃՍՈՒՆԱՑԸ

ՀԱՅԱՏԻՍ

Իշխող Մէճլուսայը Հաւատիս, հէր հաֆթա ճուման Էրզրէսի կիւնէրի սաղլթլրաճագ արը։

Սէնէսի բէշին օրարագ Գայիմէ	150	ղուրուշ։
Ամբը ադբոզ քէզալիք „	80	„
Լուշ այբոզ քէզալիք „	40	„
Վէ պիր նուսմէքսուս	3 ½	

Տաշրասան իշխան պէհէր նուսմէքսուսնա փոռթ ամանէ նիզամը մաճմիկնամէ իւճրէթի ալընաճաղը խաստէքէն պէյան օրուսուր։

Իլանաթըն պէհէր արշատը պիր սէֆալիգ 80 փարա
Էքի սէֆա իշխան պէհէր սէֆասնա . . 60 „
Լուշ սէֆա իշխան պէհէր սէֆասնա . . 40 „
Լուշ սէֆասան գիւսէք օրան, մէ զայէթ ուգան իլանամի իշխան այրըճա բարարլրդ օրուսուր։
Տաշրասան կէլէն մէքթուպ վէ իլանաթըն բուռթա մեսարիֆլէրի, կենտերենդրին իւզէրինէ օլսուզաս մահալսէ պէյան օրուսուր։

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԿԻՅԷ, ՊԻԼԷՏԻՅԷ, ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՎԷ ՄԷՎԱՏԸ ՆԱՓՈՒԱՅԸ ՍԱՅՈՒԲԻՅԷ ՄՈՒՌԹԱԼԻԳ ՂԱԶԷԹԱ

ԱՍԻԹԱՆԷ 21 ՅՈՒՆԻՍ

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԷՃՆԷՊԻՅԷ

ԻՆԿԻԼԹԷՐԱ։ Ինկիլիզ բարլամէնթի շուս արալըգ պիւթիւն պիւթիւնէ Հինտիստան խաբէսի իշխան էլզէմ կէօրիւնէն թանզիմաթըն միւզաքէրաթը իլի մէշղուլ պուլմանուշ։ Հինտիստան գօմբանէսինին պուռնան պէյլէ էալընը, օն տէօրթ տղատան միւրէթթէպ պիր մէճլիս իլէ խաբէր օրմասը գարարկիր օրմուշ իսէ տէ, պուս տաղալարը Դրանլիշամը ինթիգամագ իսէճէք, էօյսա գօմբանէա հիսսէտարանը մը, հէնիւզ պիր գարար վէրիլէ մէյէրէք, թէտարիւլսէ գարմուշ արը։ Ֆրանսանըն թէտարիքեսթը հագգընտա Ինկիլթէրրայա հէրնէ մէրմէպէ թէկմինաթ վէրիլմիշ իսէ տէ, Ինկիլիզլէր տախի ինթիամաթը էլսէն պրրագմայրպ Օդիսնուս ասնանմալարընա լանդաթի մէթանէթ վէրմէքսէք տիրլէր, վէ Լօնտրա խաղէրլէրինէ նաղարէն, Ալսթրիա տէվլէթի տախի պուս ինթիաթէ բայէթէն, ասլիմա ալթը եէտի եիւզ պին ասքերի տիրսհ ալթընտա ալագօյսուզա թէհադուգ եիթմիշ տիր։

— Լօրտ Տէրպիին պիր գաչ կիւնտէն պէրիւ նամիզատ օրմասը վէսիլէսի իլէ խայրնա մէսալինի միւհիմ մէնին բույէթի թէխիր գէլընմըշ արը տէնիյօր։

ՖՐԱՆՍԱ։ Յուսնալար օն տէօրտիւնտէ, իմբէրատոր Նաբօլէոնուն էօմրիւնէ վագի օլան գասասան սոզրա, ճէնէրալ Լաբինաս ումուրուտախիլսէ նաղարը նասպ օլսունմուշ։ Ֆրանսըզլար տագիգ պիր միլլէթ օլսուգլարընան, ասլիմա գալէմ մէմուրլարընան նասպ օլա կէլէն պիր մէմուրիյէթէ պուս տէֆա ասքերիտէն նասպ օլսունուզունու ֆէրդ իթմէմէկդիք խաէմէտիլէր, խուսուսա քի նասպընէն էմրնամէսինտէ առէթ իւզրէ, „ճէնէրալ Լաբինաս, ումուրուտախիլսէ նաղարը նասպ օլսունուս „ տէնմէրիպ իլա ումուրուտախիլսէ վէ էճնիյէրը ռոմոֆիյէ նաղարը տէկմիշ իսի։

Պու էքի ալամէթ տախի, Ֆրանսըզլարա խոշ կէօրիւնմէյիպ քէնտիլէրինէ զամէն սրդըճա կէլէն Նաբօլէոն հիբրիմէթինին, պուս թէրթիպլէ տահա պիր սրդըշամաղը քէշֆ օլսունարագ, ճիւմլէնին թէկէսսիֆինէ մուճիպ օլմադասա խոի։

Վէ վագտա ճէնէրալ Լաբինասըն իտարէսի, գիյատէ ասքերճէ ասըլսըզը նիչէ քի միլքիյէճէ, վէ հէնիւզ պու նէվմէարդ իտարէյէ Ֆրանսըզլար խամիրլրագ կէօսթէրբէքլէրի հալտէ, նամէհան պիր էմրնամէ զուհուր իտիւպ, Ֆրանսանըն հէր թէրաֆընա նէշր օլսունուս։ Պու էմրնամէ իլէ, ֆուգարախանէ, խասթախանէ, էօբսիզխանէ, վէ սայրը պու մագուլէ խայրաթի մահալլէրինին իրատը օլսրագ հէր նէ գասասը էմճաք վար իսէ ճիւմլէսի սաթմըշդ, քէնտիլէրինէ տահա քեսրը օլմագ իչիւն, խաղինէ սէհիմլէրի ալմալարը նասիհաթ վէրիլմիշ իսի, լաքին միւսթագիլ հիւքիւմէթլէրին բէսմի նասիհաթլարը, էմրտէն բէօք ֆէրգլի պիր շէյ օլմասընընան, Ֆրանսըզլար պիւթիւն պիւթիւնէ իսթիղրապա կիրիֆիմար ալարագ խուսուսի իլէ մնասան բուհանի կիբրիտինէ տօգունասուզունան, գիլ իւ գալ չօղալմազա պաշլասը, պու հալ տախի Նաբօլէոնուն նաղարը տրդգաթընա ապս իթմիշ օլմազ իլէ, պուսնան պիր էքի հաֆթա ապասմ, ճէնէրալ Լաբինասըն խթիֆասը, վէ կէրինէ միւսիւ Տըլանկը նամ քիմսէնէնին ումուրտա տախիլսէ նաղարը նասպ օլսունուս Սոնիթէօրտէ իլան օլսունուս։ Կէրէք մումայիլէյհ միւսիւ Տըլանկըլըն բօլիթիգաճա ճէնէրալ Լաբինասըն խասմի օլսուզու, վէ կէրէք նասպը էմրնամէսինտէ, Էնիյէրը ռոմոֆիյէ լաֆզը պուլունմասըզը, վէ կէրէք մումայիլէյհ Տըլանկըլըն, խայրաթի էմճաքընըն սաթըրմասընա էն զիյատէ գարշը կէլէն պիր քիմսէ օլսուզունու Ֆրանսա ահալիսի ֆէհմ իսիւպ, պու թէպէտիւրթընըն մանասընը աղնայարագ, բահաթ նէֆէս ալըպ միւսթէրիհ օլմայա պաշլասըլար, վէ պիր գաչ մահտէն պէրիւ ահալինին գալպինէ կիրան կէլէն շուս մասատէսի մուհիմմէ, Նաբօլէոնուն տրդգաթի վէ պասիրէթի իլէ պու վէնտ իլէ հուսուսլէնէր օլսուպ, ճիւմլէնին իթմինանը գալզի հասրլ օլսուզու Ֆրանսայա վէ Նաբօլէոն հիբքիւմէթինէ խայրխահ օլան էվլադատ, մէմնունէն վէ մէսրուրէն թէպշիր գըլընմագտա արը։

— Պու էնտատ Ֆրանսըզլարըն պէրրի վէ պահրի թէտարիքեսթը հագգընտա, Ֆրանսըզ վէ Ինկիլիզ զաղէթալէրինին մուհավերաթը իֆրաթի տրդգաթա շայեան պիր քէյֆիյէթ տիր։ Ֆրանսըզ զաղէթալէրի, վէ խուսուսի իլէ բէսմի Սոնիթէօր զաղէթասը, պու թէտարիքեսթըն զիյատէ պիր շէյ վէ խուսուսի իլէ պիր սուի նիյէթէ մէպնի օլմասընը պահս իտէրլէր, պունուն մուզայիրի Ինկիլիզ զաղէթալէրի պունուն թահրիրընա էլսէթատ պիր կիպլի նֆքեսը օլսուզունա իտասա իտէրլէր, պու պասատ Ֆոյմրզ զաղէթասը շուս քէլամը սէօյլէմիշ տիր։ „Վագտա Ֆրանսըզլարընը պիրլիմ իւզէրիմիզէ հիճիմ իթմէյէ նիյէթի վար էտէյմէյիզ, վէ թահդիդաթըմըզ տախի պունու իսպաթ իտէմէզ, լաքին շունուս տասդիքէ սէյլէյէ պիրլիրիզ քի, Ֆրանսըզլարըն սահիհէն պէյլէ պիր նիյէթի տախի օլսա, Սոնիթէօր սօն սասթա, վէ իճրասը տագիգսինէ գասասը պունու ինքեար իսէ պիրլէճէք տիր։ Պաղէթալարընն սէրպէսթ օլսուզու մէմլէքէթլէրտէ, զաղէթանըն պիրի եալան սէօյլէտիսի հալտէ, եիւզ զաղէթա քէնտիսինէ գարշը կէլիպ, եալանընը օրթայա չըգարասրիլիրլէր, լաքին օ մէմլէքէթլէրտէ քի, բէսմի զաղէթալէր տէվլէթին լիսանը սայրլըք, վէ օնուն եալանընը թուրթաճագ պիր քիմսէ պուլունմամըշ, պէյլէ զաղէթալէրտէ չօղ տէֆա իշին տօղրուսու, վէ մասատէնին սահիհի պաշգա պիր ուզուրասա ֆէտա օլսունապիլիր։

Հէր նէ հալ իսէ Ինկիլիզլէր զաղէթա լագըրարլարը իլէ էմին օլամայրպ, թէտարիքեսթըն մէքքէղի օլան Շէրպուրդ լիմանընա պիր թագըմ կիպլի մէմուրլար կէօնտէրէրէք Ինկիլթէրրայա դարշը պիր թէտարիքեսթ օլուպ օլմասընը թահդիգէ գալգըշմըշլար արը։ Վէ Ֆրանսըզլար տախի պունու ֆէհմ իսիւպ, Շէրպուրդուն հէր թէրաֆընը վէ հէր տէլիգինի Ինկիլիզլէրէ աչըպ վէ կէօսթէրիպ, քէնտիլէրինէ գարշը պիր սուի նիյէթլէրի օլմասընը ֆիիլէն կէօսթէրմիշլէր տիր տէնիյօր։

— Ֆրանսանըն թէտարիքեսթը պիր նիյէթ իլէ օլմասընը բէսմի Սոնիթէօր զաղէթասընա պէյան օրուսուզ իսէ տէ, վիւքէլանընն լիսանը տտա օրուսնան Բուրբի զաղէթասընն պիր պէնտի, տահա զիյատէ թէպսիր իսիւպ, բէք չօղ թէվմաթուր պուլմուշ օլսուզունատան պիզ պու պէնտի պէր վէճէնը ամի թէրճիւմէ իսէրիզ։

„Էմմուլ իսէրիզ քի, Սոնիթէօրի՝ իլան իթմէյի մուպահասաթ, պազը զաղէթալէրին իճասը օլարագ, Ինկիլիզլէրին գօլայճա ինանալըգլարը շուս զանընը Ֆրանսա թէտարիքեսթընատան հասրլ օլան գիյլ իւ գալը տէֆ իսէճէք մէրթէպէտէ տիր։ Ինկիլթէրրատան պու տրաճիֆէ կէրէյի կիպլի իթիհամա օլսունատան, Ֆրանսա հիբքիւմէթի պիր ֆիքսաթ պուլսունուզու կիպլի պու մագուլէ խայրաթը մահվ իթմէք իչիւն էլինանէ հէր նէ կէլսի իսէ սիւրէթը բէսմիյէտէ օլան մուամէլաթը տիրիլ իթմէմիշ տիր։ . . . . Ինվալը հագգընտա պիրագ տէրինճէ միւթալասա օլունուս, նէ Ինկիլիզլէրին զայէ վէ թէլաշասը վէ նէ տախի պունարընը միւսթէրիհ օլմասը իչիւն, Ֆրանսա թէտարիքեսթընատան վագի օլան մուամէլաթ, էքիսնին տախի պէյհիւտէ օլսուզու գօլայճա թէպէյհիւն իսէր իսի։ Վէ վագտա նէ՞ սէպէպ մէպնի Ֆրանսա տէվլէթի պու գասասը ֆէվգ. էլ տասթէտարիքեսթէ թէշէպպիս իթմիշ տիր, եահուտ պու թէտարիքեսթ քիմ՞ գարշը տրը։ Տիւշման նէրէտէ, մուխթասարա նէ թէրաֆտա. վագտա Ալէմանիա զաղէթալէրի իլէ պէրաբէր պիզ տախի իգրար իսէրիզ քի շիմալքի միւսալէհէ տասպիթ պիր միւսալէհէ տէյիլ տիր։ Խալգընն թէքմիլէն միւսմէրիհ օլմասը իչիւն տահա բէք չօղ թէվսիյէյէ միւհթաճ լագլար վար։ Վէ պու մագուլէ մէսէլէյէր, հէր նէ գասասը մէշղուլյէթ հասրլ իթմէքտէ իսէ տէ պուլարան տօղայը զայէյէ տիւշէք տախի թէճէլլէզ օլսունտաղ։ Սիւսալէհէյի ումումիյէ, մէնտաֆիլի մախասուսէ թահթընտա օլմայրպ, հաթտա մէնտաֆիլի մախասուսէնին մաֆիվգինատ տիր։ . . .

Լէ էվմ Բարիս ահանամէսինի թէքմիլ իթմէք իւզրէ պիր մինքաքէմէ մէճլիսի քիւշատա օլսունմուշ տուր, էյէր միւշքիլաթ զուհուր իտէր իսէ, քեաֆֆէյի տէվլէթլէր մուբտիսատարընն էֆքեարը սալինէ էհլիյէթ վէ խալիսէթի հէր պիր շէյի հալ վէ թէսվիյէ իսէ պիլիր։ Իհթիմալ տրը ճիւմլէտէն զիյատէ վէ հէր խուսուսատա Ֆրանսա տէվլէթի իթիհատ իւզրէ հարէքէթի խիւպ։ Բէք պէօյուք սաֆվէթ վէ հագգանիյէթի իպրաղ իթմիշ, վէ բօլիթիգա մուամէլաթընն քեաֆֆէսինտէ, սաֆատ բունլուզու աշիքար կէօրիւնմիշ տիւր։ Ճէնէկ լուզում կէօրիւնմիյիւ հալտէ իլգ էվվէլ քէնտիսի սիլահա տտալանմըշ տրը, լաքին ճէնէտէն մաթթուպ օլան մագսատ հասրլ օլսունմագ հալտէ տախի, միւսալէհէյի տախի անինտէ գագուլ իսիւպ, տէվլատ վէ պագատընա տախի գավիյէն նիյէթի իթմիշ տիր, գըլաճը գընընա գօյսուզու հալտէ տախի պիր կիպլի միւբատա վէ մագսատի օրմասընընան։ Թէբրար գըլաճ չէքմէք լազըմ կէլիրսէ, տէյիլ կիպլի վէ էլ ալմընան, իլա սէրպէսթճէ վէ հաքիմանէ տէ չէքէպիլիր։

Լաքին հատա օլսուն, շուս պէտպոնիմ ճէնէկ աֆէնթի, քի պիր միւլէթ հէր նէ մէրթէպէ գուսարէթլու օլսա, եինէ պիլաֆիւթուր վէ պիլա թէէսսուֆ գագուլ իսէ տէ, պու ճէնէկ աֆէնթինէ շիմալիքտէ պիր լուզում կէօրիւնմէսէքտէն մատասա բէք չօղ վագթէթ սօղրա տախի զուհուրի վէ լուզումի մէմուլ օլսունմամագտա արը։ Լաքին հիչ պիր իլիշքիսիզ միւսալէհէ խայալ իթմէք տախի միւմքինսիզ պիր շէյ խայալ իթմէք տիր։ Վէ պու կիւնքի կիւն իսպագայը միւսալէհէ հագգընտա պաղը մէրթէպէ միւշքիլաթ միւշահէտէ օլսունմագտա իսէ տէ, սէպէպի

պաս տալ քի, տահա շաս ասն ՀԷՆԿ-տէն բէք պնատէ ուզագանմամբշդ։ Օ ՀԷՆԿԻՆ մուհասէպէսի Թէքմիլ գաբանմայդպ, բուլէթ օլունաՀագ տահա ուֆագ Թէֆէք հիտապլարբ-մէդ վար։ Պու հալտէ պաղը մէրթէ-պէ միշբիլսէթ պուլունտուղուտա ին-քեաբ օլունամագ. լաքին պաս միշ-քիլաթը վեսիլէ խակրեք էնլը ֆէտա-պան նէշը էյլէտիր արաՀիֆէ տախի իմիտա Ճայիդ տէյիլ տիր։ Լաքին պու միշքիլաթին պիլթիւն պիւ-թիւնէ տէֆի տախի եալնըզ Ֆրան-սանքն էլնատէ տէյիլ տիր։ Ֆրանսա-նքն հաբէքէթի հէր հալտէ լիսանը-նա մուԹապլդ տը։ Նէ կիզլէյէՀէյի պիր շէյ վար նէ տէ սապլայաՃաղը։ Նասլ քի նէյէթը գաՀլէյէ իլէ ՃէնկէՀ էլ վուրմուշ խէ տէ, Թլպդը օ նի-յէթի գաՀլէյէ իլէ տախի միսալէհ-նին իՃրաաթընը մաՀլուլ իտէր»։

ԱԻՍԹՐԻԱ։ Կերէք Ֆրանսզդ վէ կերէք Ռուսիա պէյլեք կէմիլէրինին Բակուդա վէ Դարատաղ սուլարընտա կէօրիւնմէլէրինատէն հասլ օլան ին-ֆասը։ Աւսթրիա զաՀէթալէրի մու-ֆասսալէն պէյան իմթիքատէն սօղրա, պունլարատան Ֆօլքս Ֆրինա նամ պիր զաՀէթա, աթի իւզլիքը պահսը տա-խի թահրիր իտէր. քի պիզլէր մէս-ուլլէթինի քէնտի իւզերինատէ պը-բաղարագ տէրՃ իտէրիզ։

» Պու թարզ թէհարամիզ հա-բաքեաթ իլէ, միւբատա պասը Ալեյ պիր գօրգու վերմէք խսէ, պունատան հիչ պիր շէյ հասլ օլամայաՃաղընը վէ պիր շէյէ միֆիտ օլմայաՃաղընը աշքեաբ սիւրէթատէ պէյան իտէրիզ։ Տէվլէթը Ալեյ, Աւսթրիա տէվլէ-թինին սէպաթ վէ տէվամընը կէօր-սիւքՃէ, գօլայՃա ֆիւթուրէ սիւշ-մէյէՃէք տիր։ Աւսթրիա տէվլէթի տախի, հէր նէ գատար միւսալէհէյը ումումիյէյէ էզ Ճանիբ տիլ վէ խալ-սանէ արզուքէշ իսէ տէ, մուհաֆա-զասը միւմքին օլամատրը հալտէ, սիրահա տալրանմագլընը պիր թա-գըմ մինասիպէթսիզ ֆէտաքեարլըգ պահասը իլէ տաթրն ալընան միւսա-լէհէյ միւբատՃահ թուրթար, չիւն-քի օ մագուլէ պիր միւսալէհ իլէ-բիւտէ մուԹլագա պիր ՃէնկէՀ գա-բար վէրիպ, մաթլուպ օլանան ֆէ-տաքեարլըգլար տախի, պէօյլէ պիր ՃէնկէՀ լազըմ կէլէն մուգավէմէթ էսպապընը էքսիլթմէքտէն իպարէթ տիր։

» Կերէք Դարատաղդա, վէ կե-րէք տիկէր էյալէթլէրտէ զուհուրու մէմուլ օլան հէր խուսուսա գարշը կէմէք իչիւն լաղըմ կէլէն թէտապիր Աւսթրիա վէ Օսմանը տէվլէթլէրի պէյնինտէ գարարլաշմըշ տը տէնի-յօր։

» Վագտա միւբատա իսթիքլալ կիւ-բուհինի զապթ իթմէք վէ էհլը ֆէ-տատա մէյտան պըրագմամագ տը. լաքին պու մուամէլաթէ ՃէպրէՀ-մանի օլան օլաուզդու հալտէ, սիրահ-լէրինի օ մումանատաթա գարշը չէվիր-մէլէրի տախի միւքինտիզ տէյիլ տիր»։

— Իմբէրաթոր Ֆրանսուա Յօ-զէֆ հաղրէթլէրի, Աւսթրիա մէ-մալէքի իչիւն, չօգատան պէրիս-պիր նիզամնամէյը մէղ-քիւբէ ըէսիսէի հիւմնիւ խիթամ օ-լարագ, եադընատա նէշը օլունՃագ-մը։ Իմբէրաթորու միւշարէյէհ, էօթէտէն պէրիս ահալինին թէվէՃ-ՃիւհինէՃ մաղհաբ օրմուշ պիր հիւքմ տար օլաուզդունատան, պու հարէք-թի իլէ գուլուպ տամէյի պիւթիւն պիւթիւնէ կէնտիսինէ ՃէլՃ իտէՃէք տիր տէնիյօր։

ՉԻՆ։ Գանթօնուն Չին ահալիսի Իւրոբալալարա հալա ֆէվգէլատէ խուսուսէթ վէ հագարատի կէօսթէր-մէքտէն ֆարիգ օլմայդպ, թէնհատա բասթ կէլտիքէրինէ իթմէտիքէրի ըէնՃիտէ վէ թատատի գալմամը տը։ Դէղալիք էքտէրի գարաղոլ նէֆէրլէ-բինի Թաշա ԹուԹուպ, իչէրինատէն պիրինի տախի էօլտիւրմիւշէր իսէ տէ, էօլտիւրէն էլէ կէչիպ, Թիւ-ֆէնկէ ԹուԹուլաՃագմը։ Իշ հա-գը պիւթիւն Իւրոբալալար իւզերի-նէ Չինլիլերին նակէհան պիր հիւ-Ճիւմ իթմէք ալատէթլէրի կիպի շէ-լէր տախի կէօրիւնմէքտէ տը։ Լա-քին Իւրոբալալար վէ պաշլըՃա Ին-կիլիզլէր տախի ՃէսիմԹէտարքէատ-տա պուլունարագ մուգավէմէթ հաղըր օլմագտա տըրլար։

ԱՄԵՐԻԿԱ։ Ինկիլիթէրրատան կէ-լէն խապէրլէր, սէֆինէ վիլիԹատըն-ատն տօլայը Ամերիգա ՃիւմհուրուԹ-լէ Ինկիլիզ պէյնինտէ զուհուրա կէ-լէն միւնազասընը, սուլհ Թարիգի-լէ Թէտիկէ օլունՃաղընը պէյան իթ-մէքտէ իսէլէր տէ, Ամերիգատան կէ-լէն խապէրլէր պունուն մուզայիրի օլուպ, օրատա Ինկիլիզին պու Թա-սատատախնէ ահալի կէրէյի կիպի դա-պարարագ, Ամերիգա ՃիւմհուրուԹ-նուն նամուսունու իդԹիզա իթտիյի հալտէ սիլահլէ տախի վէգայէ վէ մուհաֆազա իթմէք իչիւն, ըէխսի ՃիւմհուրուԹ եէտինէ ան միլիոն ա-րէկլի ըընեալ Թէսլիմ օլունմասընա գարար վէրմիշ տը։

Պու ՃիւմհուրուԹ եէնէ Ամերի-գատա Բարակուա նամ տիկէր պիր ՃիւմհուրուԹ իլէ շէտիա պիր միւնազա-սը օլուպ Բարակուա ՃիւմհուրուԹ արազնախինին սէնկիսԹան վէ տաղնա-Թան օլմասընա իսԹինատէն, հիչ պիր նէվի Թարզնէ վէրմէքլիկի գատուլ իթմէմէքտէ օլուսուզնատան պու խուսուսուն տախի սիլահարդ Թէսլիյէ պուլմասը մէմուլ օլունմամագտա տը։

ՆԱԲՕԼԻ։ Նաբօլի տէվլէթինին Դանարի մատատէսինատ, Ինկիլիզին Թէքլիֆիլէրինի քեամիլէն վէ սէրիան գատուլ իթմէսինին սէպէպի պու-տէֆա աղնաշըլմամը տը։ Մաղլում տիւր քի, պու մատատ Սարտէնեա իլէ Նաբօլի պէյնինտէ զուհուրա կէլ-միշ պիր միւնազաա օլուպ, Ինկիլիզ սօղրատան միւտախէլէ իթմիշտիր։ Պիր Թէրաֆատան տախի Նաբօլի տէվ-լէթի իլէ Սարտէնեա տէվլէթինին, իքիսի տախի Թուրանան հիւքիւմէթի օլուսուգլարը հալտէ, պէյնէրինտէ նէ մէրԹէպէ զրատէթ օլուսուզ քէ-զալնք նամմանտամ տէյիլ տիր։ Սար-տէնեանէն էլինատէն կէլտէ Նաբօլիի, վէ Նաբօլինին էլինատէն կէլտէ Սար-տէնեայը մահվ իթմէյէ չալըշըր։ Իմ-տի պու հալտէ Նաբօլինին Սարտէն-եայա. խուսուսի իլէ Դանարի մատ-տէսինատէն տօլայը Թարզնէ վէրմէք-զայէԹ աղըր կէլէՃէքտի։ Իմտի Ին-կիլիզլին սոն միւզէքքէրէսինի ալարընը կիպի, Նաբօլի հիւքիմէթի հէր Թար-զնէյի վէրմէյէ բաղը օլտու. չիւնքի Թըպգը օ միւզէքքէրէ կիպի պիր միւզէքքէրէ տախի Սարտէնեա տէվ-լէթի կէօնտէրմէք իւզրէ իտի։ Իմտի պու հալտէ, Նաբօլի տէվլէթի հէր-նէ Թարզնէ վէրմիշ իսէ, սիրէթը զահիրէտէ Ինկիլիզ տէվլէթինէ վէր-միշ օլտու. չիւնքի քէյֆիյէթ պու վէՃհիլէ Թէտիկէ պուլուդատան սօղ-բա, Սարտէնեա տէվլէթի միւզէքքէ-ըէսինին Թագտիմինէ տախի հաՃէթ գալմասը։

ԻԹԱԼԻԱ։ Աւսթրիա իմբէրաթո-րու Ֆրանսուա Յօզէֆ հաղրէթլէ-րինին պիրատէրի Աբշիտիւք Մաղ-ատն Իթալիա գրալ վէքիլէթի մէտն-տինատէ պուլունտուղու մալիմ տիւբ. պու ալիՃէնատ Բրէնս, Իթալիան միլլէթինին միւբատա վէ հաՃէթլէրի-նէ մուվաֆիգ սիւրէթատէ, պաղը Թանզիմատ Թատիմ իթմիշ օլմաղլէ պու խուսուս Իթալիա տհալիսինին մալիւմի օլարագ, Ճիւմէնին քէմալը մէսբուրիյէթինի միւսաթէլլիմ օլմուշ տուր։ Պու ՃիւմէՀ իլէ. Աւսթրիա աէվլէթի վէ հիւքիւմէթինին, պու մագուլէ պիր Թանզիմաթը գապուլ խիւպ իթմէյէՃէյի հէնիւզ պէօյիւք շիւպհէ Թահթընտա տը։

ԵՈՒՆԱՆ։ Օթօն գրալը միւպ-թէլա օլտուզդա գաբա Ճիէբ ուֆու-նէթի, հէնիւզ սավուշմամըշընատան հէքիմլէրին թէրթիպի իւզրէ միւշ-բալէյհին Աւլամանեա համամտարընա կիթմէսի լազըմ կէլմիշ օլմաղլէ, աղսսթատա Իւնանատան ապիմէթ իտէրէք, իւչ տէօրթ մահ Աւլէման-եատա գալաՃագ մը։

Միւշարալէյհ Օթօն գրալ հաղ-րէթլէրի, Իւնանատ մէմալէքինի տօ-լաշմայա ջիգտրգտա մէմալէքի Օսմա-նէյէ հուտուտինէ եագլն կէլէՃէյի իշլիթիլմէքտէ, Էհենիյէհիր գայմա-գամը սատատէթլու Հիւսնիւ բաշա հաղրէթլէրի պաղը միւթէպէրատ, վէ պիր ալայ Գազագ ասքէրի իլէ, գը-բալը միւշարալէյհին նէզտինէ ապի-մէթ իտիւպ, ըէսմը Թէպրիք վէ Թէհնիյէթի իՃրա իթմէքտէն սօղրա գրալ վէ գրալիշանընն էմմէյէրի ալմընատա խայլը վագթի օթուրուպ միւլագաթ իթմիշտիր տը։

ԳԱԲԱՏԱ։ Ռուսիա տէվլէթի Թէ-բաֆլընատան, Դարատաղ վօլվօտալը-ղընա սէնէ պէ սէնէ վէրիլմէքտէ օ-լան սէբիպ պէն ՄաՃար ալթունու-խանէ, պիր գաչ սէնէտէն պէրու, գաթ օլունմուշ օլտուզդունատան պու խանէնին Թէքբար իթատընը Իրէնս Տանիլ պու էնատէ իլթիմաս իթ-մէքտէ օլուպ, պու խուսուս իչիւն, Ֆրանսա տէվլէթինէ տախի միւրա-ՃաաԹ իթմէքտէ պուլունմուշ տուր։

Դարատաղլըլարընն վահշիյէթի հաղ-գընատա ատթիւզլիքը հիքմէտ դաղլ օլունմագտա տը։

Պունատան էլլի սէնէ գատար ադ-տէմ, պիրինՃի Նաբօլէոն վագթընատա Ֆրանսըզ ասքէրի Դարատաղ հու-տուտինէ կէլտիքտէ օ վագթ քի Ճէնկիլէրտէ Ֆրանսըզլն իքի Ճէնէրալը Դարատաղլըլարընն էլինէ տիւշիւպ պաշլարը քէսիլմիշ իսի։ Պու պէտ-պախԹ Ճէնէրալլարընն քէսիլէրինին տէրիսի սօյուլուպ, քէսիլէրի հալա Դարատաղ վօլվօտալարը գօնաղընն միշկէտահընատա պիրէր սըրըգ իւզերի-նէ տիքիլի տուրմագտա տը։ Մայիս օն իւչ Ճէնկինտէ, իքի պէօյիք Օս-մանլը զապթինին քէսիլէրինի տա-խի շիմտի պունլարընն էանընա տիք-միշէր տիր։ Պու մագուլէ վահշիյէթ հարբէքատթընա միԹէՃասիր օլան պիր միլլէթէ Իւրոբանընն սիանէթ էէօսթէրմէսի էքսէրը զապթատէ Թատայիսլ օլունմագտա տը։

— Իրէնս Տանիլնուն էմրի իւզ-րէ Դարատաղ ասքէրի Դլօպուզ գա-սապասընը Թէքմիլէն Թահլիյէ ի-տիւպ, տաղլարընա էչքիլմիշ տիր։ Վօլվօտանընն պու մուամէլէսի քէս-րէթլէ Թէվրիտ իսէն Օսմանը ասքէրի գօրդուսունատան մի տը, հօպտա Իւրոբա տէվլէթլէրինին իմ-Թարընատան մը տը, հէնիւզ ապնա-շըլմամը տը։

— Դարատաղ մարիմ օլտուզդա վէՃհիլէ կէչէնատ Ֆրանսըզին իքի գըլԹա իքի տեպարլըսը, Բակուդա սու-լարընա կէլտիքտէ, պունլարընն գօ-մանատանը օլան, ամիրալ Ժիւլիյէն Տլսէքամիէր, Դարատաղա ապիմէթ իտիւպ, Իրէնս Տանիլօ իլէ միքես-լէմէ իթմիշ իսի։ Վօլվօտայը մուսա-յիլէյհ քէնտի մէմուրինինատուտա-վէ ահալիսինին մէնֆաաթընա տօ-գունմայաՃագ սիւրէթատէ, Իւրոբա-տէվլէթի թէրաֆընատան հէրնէ նա-սիհաթ վէրիլիր իսէ, ՃիւմէՀինի գա-պալ իտէՃէյինէ տայիր ամիրալը մու-մայիէյհի թէէմին իմթիշ տը։

Պու հալէ նազարէն, Դարատաղ մէսէլէսինին գօլայՃա թէսվիյէբէղիր օլաՃաղը մէմուլ օլունմագտա տը։

ՀԱՆԱՏԻՍԱԹԸ ՄՈՒԹԷՆԵՎԻԷ

1834 սէնէսի Ամերիգալը մէյմար Թօղ մարիֆէթի իլէ ինՃա օլունուպ օ վագթինատան պէրիս քէօհնէլէնմիշ օլան Նուսրէթիյէ նամ ուզուն վէ քէ-պիր Ֆրդաթինին, հավուզա կիրմէք իւզրէ պօՃաթըմը, վէ եիրմի օթուզ նէֆէր իլէ Թէբսանէ լիմանընատա պաղանմը օլտուզու հալտէ, կէչէն բաղար սապահընը սաաթ իքի բատէ-լէրինատէ, սինթինէսինատէն ամէՀ զու-հուր իտէրէք, կէմինին իչինի գաթը սումանա պօղմուշ, վէ օլ հալտէ տէբուհինէ կիրմէք միւմքին օլմայա-բագ, տրշարընատան հէր նէ մէրթէպէ ճահա իւ խրատամ օլունատա պասաղ-ըրըմայաՃաղը ֆէհմ օլունարագ, պիր վաբօր վասէթասը իլէ Գաղատ սըզլարընա էչքիլմէյ, օրատա գարայա օթուրտուլմուշ. վէ տէբուհի սու իլէ սօղարագ ամէՀ պասթրըմը տը։

Ֆրդաթինի մէգքիւր պու հաֆթա ընդարընընդ, հավուզա կիրէՃէք վէ թամիր գելընՃագ տը։

Պու գաղա զարարսըզ պիր շէյ իսէ տէ, Թէբսանէտէ պիր տիմանը հարդ վասէթասը իլէ սէպէպի թէ-հարրի օլունմագտա տը։

— Իարիս միւքեալէմէ մէՃլիսինին պէյնինՃի մէշվէրէթինատէն սօղրա պիր խապէր զուհուր իթմէմիշ օլտուզու-տան, պիր աղ վագթի տահա թաՃիլ իթմիշ կիպի կէօրիւնիյօր, պաղըրարը պու թաՃիլի տէվլէթլու Ֆուատ բաշա հաղրէթլէրինին նամիլՃաղը-նա համլ իտէրլեր։

Իւրոբա զապէթալէրինատ պու մէՃ-լիս հադգընատա պիրիպիրինէ մուզա-յիր օ գատար հավատսէր զուհուր իթմիշտիր քի, ՃիւմէՀինին եալան վէ իՃատա շէյլեր օլտուզու աշքեաբ օլտուզունատան, պունլարա հէվալէյը սէմմը իթիբար իթմէքտէն իսէ, բէս-մի խապէրլերէ մունթազը օլմագ միւրաՃՃահ տը։

— Մուգատտամ իլան օլունտու-զու վէՃհիլէ, միլլէթը Իրմէնիանին Կաթողիկոս ինթիխապը բուսի մայի-սին օն աէքիզինՃի կիւնիւ վագթ օլաՃաղընատան, եէվմը մէգքիւրատէն սօղրա ալանան խապէրլերէ նազարէն, նիզամը վէՃհիլէ պու խուսուս իչիւն գուրա ամէթլընագտա, եիւպ եիրմի սօ-գուզ գուրա, սապպագ միլլէթը Իրմէ-նիան Իսթրիպի ֆապիլէթլիս Սատ-թէոս Աերբիսգոբոս, վէ եիրմի սօ-գուզ գուրա տախի հալա Պրուսա Ա-ռաջնորդու ֆապիլէթլիս Դէոբք Աեր-բիսգոբոսա խատապէթ իթմիշ տիր։ Վէ քիւրսիի հիւքիւմէթը քիլինայը Իրմէնիան Ռուսիա մէմալէքինատէ պու-լունատա զուհուրատան քէյֆիյէթ իմբէրա-թոր հաղրէթլէրինէ արզ օլունարագ սատր օլաՃագ էմրը իմբէրաթորկէ մունթազը օլունմուշ տը։

— Աէսքիւքատթը Հիւմայուն միւ-տիրի, սատատէթլիս Սինդրան պէյ Տիւզ հաղրէթլէրի, վագթ օլան բուխատթը սէնկէյ մուՃիպինՃէ պու տէֆա իֆ-ֆէթլիս ֆամիլիալէրի իլէ պէրապէր պիր գաչ մահ թէտավի իթմէք իւզ-րէ, կէչէն չարշանպա կիւնիւ Ֆրան-սա ՃանիպինՃէ ապիմէթ իլէ միշէրատը։

— Պու հաֆթա գամպիս սաթըշ-ըը Պօրսա ատֆիէրինէ պ պա օլմա-

մըշ տըր, չիւնքիւ հէրբէս քէնտի հիւսապնա ուչար մուգավէլէլէր իլէ. բէք չօր տիւրլիւ ալամ սաթըմ էթմիշէր տիր։ Բէզալիք ապճէ ֆիյաթլարը տախի պու կիւն զաղէթանըզն պասըլարզը սատթատա ալընմիշ իսկ ատ, եէվմիյէ ինիպ չըգտըզնատան պիղէր տախի մէսուլիյէթի իւզէրիմիզէ ալամայըզ։

Վէ պու կիւնքի զախիրէ ֆիյաթլարը տախի իթիմատէ չայեան մահալէն ալընմըշ իսկ ատ, եէսմիտէ զախիրէսի օրան թիւճարատ էլինատէքի մալը սաթմամատ էֆքեարընատա պուլունուչար, ապճէլէրին պէչէ տատաթատան սատթա եիւքսէլմէսի սէպէպ պիտէ։

— Իրմէնի գաթոլիկէ միլլէթի, վէ սարրաֆանը միլէթպերատորէն Դըլճըզատէ Վիչէն աղա, միւտտէթը մէտիսէտէն պէրիւ պիր մարաղը միւշքիլէ սիւչար օլարագ, թէտարիրի ատթըպատէն թատիհիի մէզատ իտէմէչերէք, կէչէն բաղար կիւնիւ միւգթէզայը էմրը Հապգ իրթիհալը տարը պագա խլէմիշ վէ բաղար էրթէսի կիւնիւ միւթէվէֆանըն չէրֆինէ մուվաֆըգ զինէթը բուհանկէ իլէ Պէյօղլու մէզարիսթանը գուրբ պինոտ տուրը Յակոբ քիլիսէսինէ տէֆն օլունմուշտուր։

Սիւթէվէֆայը մումայիլէհ ֆէթանէթը ֆըթրիսէ վէ ախլագը համիտ էսհապընատան օլարագ պէչնէլ միլէթ էքսէրը տասր խայրլէտ իլէ չէօհլէթչիր պուլունմուշ օլմաղլէ, պու վէճհիլէ վէֆատը ճիւմլէյէ եատէֆը տէրուն վէ մահզունէթը գալգ հասրլ իթիմիշտիր։

— Իտիրնէ պէլտէսի միլէթը Իրմէնիյան միւթէպերանընատան, թէրաֆըմզա շու վէճհիլէ եաղալը տըր։

Սինէթիմիզն Իտիրնէ Ազաչնորդու ֆաղիլէթլու Էրիստակէս Սէրբիպաբա, մուգատտէմա զուհուրա կէլէն միւնազատա վէ մուխալիֆէթատէն տօլայը ինֆիսալի իճապ իթիմշ օլմաղլէ, սէրվիպոբոսու մումայիլէհ, ճիւմլէյէ հիւսնիւ իսլահէթը ֆաղիլէթեատանէ նէյէթի իլէ հիւբիւզվէթը բուհանկէնին էմրինէ էղճան իւ տիլ մութավատէ կէօսթէրէրէք, Էրիթանէյէ ատատէթ, վէ քէօշէյը ընզվատ ատրատ վէ իգատէթ իտէրէք հագգը ատրինի ատատի միլլէթէ ֆէտա պիրլէ էքի սէնէտէն պէրու թէնհանէշլէն օլուզզու հալտէ, բուզկէտրը մուխալիֆէթլէ իւզէրինէ քէօբիւրէն նէֆֆանէյէթ տարզլարը տուբուլուպ, օրթաքագ պէրպագլանատրագ ճէվհէրը բաքը ֆաղիլէթ վէ հագգանէյէթի չէշմը ամմէյէ էօլէտար օրմուշ օրմաղլէ, մումայիլէյէնին իպգատը իլթիզամ օլունարագ, կէչէն հաֆթա մէքքէզը մէմուրիյէթը տատպըգատա օրան Իտիրնէ ճանիպինէ մուվասըլէթ իյէ միշլիր։

Սէրվիպոբոսու մումայիլէյէնին իշտու հիլմէյէթ վէ մաղսումէյէթի, ճիւմլէնին գալպինատ նայիրէյի թէվէճճիհիւ սէրուն պիթթապի վէ թէքրարէն իշալ իտէրէք, կէնարիսինէ պիր թարղէյէի մանէվիյէ օրմաղ իւզրէ ֆէվգէլատէ իհթիրամաթլէ, միլլէթճէ իսթիդպալինէ ալիմէթ օլունմուշտուր։ Շէօյլէ քի մահը հաղիրանը եէտինճի, ճիւմատա էրթէսի Սուբը Գրիգոր Լուսաւորիչ եօրթուսու կիւնիւ Սէրբիպոբոսու մումայիլէյէ Իտիրնէ բիշկեահընա վասլ օլուպ, պէլտէյը մէզբիւրէնին պիր սատթ գատտար պահմանատ Հատրատ ատրը պէլտէսինէ թէճէմմիւ իթիմշ էր։

Ալաֆրանկա յունիսին իպթիտասընատան սօղրա Պօնտատա թէրաֆէյնէ հիչ պիր խուսուսէթ ալամէթի միւշահէտէ օլունմամըշ տըր։

— Իզմիրէ Էնգարե եօլունա, էքսէրի Ազիաւատա օլարագ պաղը հարամիլէր զուհուր իտիպ, եօրճուրա թալիգալար վէ ֆայթոնլար իլէ շէհրէ տուխուլ օլունմուշ, վէ Պալըգ բազար գաթուսունատա գըզգ գատար խուսպավաղ դպիրլէր, պիր պէսթէյի բուհանկէ թէրբէնիմ իտէրէք քէնտիսինի գարշըլայըպ, քիլիսէ հավլիսինէ գատար բէշնէվ օլտուրար, վէ քիլիսէյը մէգբիւրիւն հէր թէրատքը վէ խարրճ վէ տատիրլի ճէմիյէթը տինատան իլէ մալամալ օլտուզունատան, Սէրբխագոբոսու մումայիլէյէնին ճէմիյէթի եարըպ Փիսգոբոսխանէյէ տուխուլ մուհալ գատիլինատէն օլարագ, մումայիլէյէ հէմէն քիլիսէ տէրունինէ տուխուլ պիրլէ, ինճիլի չէրիֆին պիր պահոը իւզէրինէ մուխթատար ֆագատ մուէսսիր պիր նուսխագ իկէ ճիւմլէյի թաղթիֆ վէ միւսթէրիհ խուլիքատէն սօղրա, օ կիւնիւ մահալը մէզպուրատէ արամ իտիպ, ֆէրատատ կիւնիւ, միւգթէզայը ուպուսխէթ, վալիի պէյլատ տէֆթէրլու Մուսթաֆա բաշա հազրէթլէրի հուզուրինէ պիլաղիմէ ֆէրմանը ալնսկ գատար պույրուլմուշտուր։ Վէ պու վէճհիլէ պէչնէլ միլէթ զուհուրա կէլմիշ օլան միւնազատը ատպրդէ զարը մուհապպէթլէ քեատիլէն բուռշնատ գրընդը ճիւմլէնին հասրէթլինի իլթիզամ իտէճէք պիւրէթատէ պիր իթթիֆագ վէ միւվատէթ հասրլ օրմուշտուր։

Սինէթը Իրմէնիանը կէրէք պու վէճհիլէ նայիլ մէրամ օլմասը, վէ կէրէք սայէսի մէրահիմվայէի ճէնատը միւլիւքատէտէ մաղհար օլուզնան սէրպէսթիյէթ մէզհէպիյէ վէ իմթիյազատը սայիրէ գուրուպ ամմէյէ մէսէրիթը ալիմէթ աքս իթիմշ օլմազլէ, պու վիւսայիլ ճէնլէրէ իլէ թէզայիսա էյամը էօմրիւ իրգպաղը Շահանէ տարխէյի խայրիյէսի եէկիրլ վէ եէկղէպան պիթթէքրար եատ վէ թիգքեատ գըզնմըշտուր։

— Ինկիլիզ տէվլէթի թէրաֆընատան Սրբոյ Հէլենայ էլչի նատպ ու թայէրին պույրուլան Սըր Հէնրի Պուլվէր ճէնատպէրի, պու կիւն եարըն Դարատէնիզ թէրաֆընատան պէքլէնիլմէքտէ տիր։ Սվալ նամ Ինկիլիզ պէյլիք վաբօրու պու խուսուս իչիւն կէչէն բաղար կիւնիւ Դարա տէնիզ ազիմէթ իթիմշ տիր։

— Կէչէն բէնչէնպէ կիւնիւ Ֆրանսըզ վաբօրպարընատան Էգիպտաս նամ թիւճճար վաբօրու Սուիսանէ լիմանընա տուխուլ խտէր իքէն գաբլըզն պիրիսի վաբօրուն էօնիւնտէն գաչմատըզընատան հէմէն իքի պիչինկպ տէրուենինտէ օլան իքի քիչի տենիզէ տէօքիւմիւշ, վէ օ ատատ թէլէզրաֆ մէմուրլարընատան միւսիւ Վիլէ նամ Ֆրանսըզը էլչիսէսինի տախի չըգարմայարագ տենիզէ ատթըլըպ, իքի պիչարէ Խըսամը պօղուլմագատան դուրթարմըշ տըր։ Սուսանէ գաբլըճըարընդն հալա վաբօրլար իլէ եարըշա գալգըշմագ սէվասարը, էքսէրիա պէօյլէ գաղալարա միւնթիճ օլմուշ տուր։

— Ինկիլիզլի Ամերիգայի շըմալինէ մալք օլտուզու արազիսէ տախի Դալիֆօրնիա վէ Ազսթրալիա ալթուն մատէնլէրի պուլունտուզու թահգիգ օլունմուշ տուր, վէ սիւրէթը հալէ նազարէն պու Դանատա էյալէթինին մատէնլէրի տախի մէզբիւր իքի մատէնատէն աշաղը գալմայաճագ մը։

— Բուսիա տէվլէթի Դարատէնիզատէ Ռօթի նամ լիմանը թիճարէթէ աչմաք իլէ, Թրապուզան ճանիպինէ քիւլիսէթլէ իշլէմէքտէ օլան Ազէմ թիւճճարլարընը օ թէրաֆա չէվիրմէք միւրատ իթիմշ օլտուզունատան պու խուսուս Թրապուզան թիւճճարլարընա վէ հիւքիւմէթ տախի նամանիւմ օլմասընընատան, թիւճճարա մուճիպի սուհուլէթ օլմագ իչիւն Թրապուզանատան Իրզրում գաատար ինշասը միւսամմէմ օլան Ազրազ ճատատէսինին ինշասը էօպապը պու տէֆա թէքրար իլթիզամ օլունարագ, միւզաքէրէ թահթընատան գուրթուլտուգատան սօղրա, սէրիատ ինշասը պաֆէրմանը Ալի էֆէնտի պույրուլաճագ մը։

— Իթալիատա Նաբօլի իւլքեատընատա օլան Պէսիվ նամ եանարատաղ պու տէֆա վկատէսի իլէ թուրթուշուպ, իւչ գօլտան լոտա սէլէրի ա գըլթմայա պաշլամըշ տըր։ Հէր թէրաֆատան պինէրճէ սէյիրճի, տէհշէթ վէ հայրէթլէ գուտրէթին պու զարարլը թամամշա իթիմէքտէ տիր։

— Խանէնտրիսէտէ պիր Իրուսալա վէ պիր Մաճար, թիւճճար հիսէթի իլէ ճիւզէլ պիր էյամ ախզուրթայա մուպաշիրէթ իտիպ, աղ պիր վագրթի զարֆընատա պէշ ատթը պին քէսէ ատճէ տօլանարարագ գաչմըշլար իսէ ատ, պունարընն եիւզիւնտէն միւթէզարուր օրան Ինկիլիզլի Վիլքինսընն նամ քիմէնէ, վաբօրատ պինիպ վէ իսկէլէ իսկէլէ տօլաշըպ, Պէյրութատա էքիսինի տախի եագալայարագ կէլէ կէչիրմիշ տիր։

— Ազ ճանապազը միւսիւ Սուլեյէ թէրաֆը հիւբիւմէթտէն պիր մինատիպ մահալ կէօսթէրիլմիշ օլմաղ իլէ, օրայա գատիմի սիւրէթատէ պիր ճանապազնատէ եարընմասը գատարիկը օրմուշ տուր, պունատան մատատա մումայիլէյէ միւսիւ Սուլեյէ Էրզրումայա ազիմէթ խտիպ, պաշդա ուսթատատ ճանապազը իլէ տախի գօմբանիտապընը թէքսիր իտէճէքմիշ։

— Ֆրանսըզլու ագ ատենիգ տօնանմասը, օն պէշ գրթա պէօյուք վէ քիւչուք ատֆայինի հարպիյէտանն միւրկթթէպ օլտուզու հալտէ, Թուլոն լիմանընատան հարէքէթ իթմիշ տիր։ տօնանմայը մէզբիւր ագ ատենիգն պագը մահալէրինի վէ պաշընճա Ռէզայիր վէ Աղըրպ սէվահիլինի տօլաշտըգատան սօղրա Ռիպրալթարատան կէչիպ վէ Շէրպուրգ լիմանընա վասլ օլուպ, իմբէրաթորուն վիւրուտինէ մունթազը օլաճագմը։

— Ռումբու թիճարէթէն մամուրիյէթը միւք, վէ սէրվէթը ահալիյէ մուճիպ օլտուզու թասրիֆ վէ թէքրարէ հաճէթ տէյիլ տիր։ Լաբին Աֆթանէտ, իւրում վէ ֆաւնուն միւթէհնէ վիյէ հագգընատա միւթատտիտ մէկթէպլէր թանզիմ գըլընմըշ իսէ ատ, թիճարէթ ֆէնինէ մախուս պիր մէկթէպ պուլունմասըզընատան, պու պապատ տախի էհլը հավվէսէ պիր խըզմէթը խայրիյէ խպրաղ իթմէք իւզրէ, մուգատտէմա Աֆթրիա տէվլէթի իւմէրայը պահրիյէսինատէն օլուպ, 1848 սէնէսի վէգայիի բօլթիգիյէսինատէն տօլայը, թէրբը խըզմէթլէ Աֆթանէյէ կէլմիշ, վէ թէպախէթը տէվլէթը Աֆրիկէ տայրէսինէ տուխուլ իթմիշ օլան միւսիւ Ընթաան թօֆֆանինի, Ինկիլիզ սէրայը տիվարը գարշըսընտա, միւճէտատէն պիր թիճարէթ մէկթէպի թանզիմ իտէրէք, միւթէպերանը մըլէթը միւխթէլիֆ սիւպեանընը պու ֆէնն իւզրէ թանզիմ վէ թէրպիյէ իթմէքտէ օլտուզունատան, վէ մէկթէպը մէզբիւրէ կէճէլի վէ կիւնտիւզիւ սիւպեանէ թախսիս օլունարագ, էն մունթազամ մէկթէպէրը միւշատէհէսինատէ նիզամ վէ թէհարէթ վէ բապթ վէ զապթը միւքէմմէլ օլտուզունատան, էհլը հավվէսէ, վէ թիճարէթէ մէյլ իւ բաղպէթ իւ ատենէրը հագգընատա պէօյիւք պիր ֆրատաթ օլտուզու իսատէթէն պէյան օլունուր։

Մէկթէպը մէզբիւրիւ, խոթէբլի օլանլար պէհէր եէվմ ղէյրաթէթ իսէրէք, ահվալը հազրէսինի միւշահէտէ վէ թաֆսիլաթընը տախի օրատատան խոթիհնատ իսէպիլիրլէր։

— Տիւնքիւ ճումատա կիւնիւ սատթ ատօրթ պուչուք գարապլարընատա Պէյօղլու Դալիօն գուլլուզունէն էնքսէ ճիվարինատէքի խանէնին պիրինին թատան իշխի գաղատէ թութուշտու իսէ ատ, զապիթանին զայրէթ վէ իգատամը իլէ, թուլումպաղար տախի եէթիշպ, էթրաֆընա սիրատէթ էթտիրմէքսիզին պատարըրըպ, մէզբիւր խանէ պիլէ եանմամըշ տըր։

— Թէհրաֆընդա շու հէքեայէ պիլ տիրիլմիշ տիր։

Սատատիատա, պիր խանէ ատհիպի գիրատքընա էվինատէն չըգմասընը խապեր վէրմէյինատէն, ֆագիր գիրատը, եէսի էվլատը վէ հավիզ էհլի իլէ պիր վինատիպ մահալ պուլմասրգա խանէսէն չըգտայատընը ատհիպինէ պիլմիրիսէ, էվ սահիպի վագրթի գայլ իթմէյիպ տօղրու գիրատքընն խանէսինէ կիտիպ օրատատ քի ճամիարընն ճէմիսինի գըրըպ, վէ հավիզ գարրայա տախի պիր թէպմէ վուրուպ, էվիմատէն ճրգատագսըն տէյի պաղրմասընատա, պիչարէ գարը անինատ պայրլըպ վէ խանէ ատհիպի տախի ֆիրար էթմէքտէ, էթրաֆ գօմշուրար մէրգուտ խանէ ատհիպի ատատթճրը ճիվարատա պուլունան Իրմէնիէրին սուբը Գէորք քիլիսէսինէ կէօթիւրմիւշլէր խէ, քէյֆիյէթ քիմ

ԳԱԼՈՒՍՏ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳՈՒՅՆԵՐԻ ԱՌՔ
ԳԻՆԸ ԵՎ ԳՈՒՅՆԵՐԸ

17 ՑՈՒՑԱԿ 1858

Լեռներ սիրուն ոսկի հիր վասն	
Գիրքերի 5 ոչ վասն	
Փարիզ	
Ամերիկա	
Լոնդոն	
Գլասգով	
Ամստերդամ	
Գենուա	
Ալեքսանդրիա	
Մարսել	
Ֆրանսիա	
Գերմանիա	
Ռուսաստան